

Stan realizacji obowiązków Gminy wynikających z „uchwały antysmogowej” województwa śląskiego dotyczącego zasobu komunalnego.

1. Uchwała Sejmiku Śląskiego

UCHWAŁA NR V/36/1/2017 SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO z dnia 7 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

§ 1.

1. W celu zapobieżenia negatywnemu oddziaływaniu na zdrowie ludzi i na środowisko, w granicach administracyjnych województwa śląskiego wprowadza się ograniczenia i zakazy obejmujące cały rok kalendarzowy określone niniejszą uchwałą.
2. Ilekroć w niniejszej uchwale jest mowa o rozpoczęciu eksploatacji instalacji należy przez to rozumieć pierwsze uruchomienie w miejscu obecnego użytkownika.

§ 2.

Rodzaje instalacji, dla których wprowadza się ograniczenia i zakazy w zakresie ich eksploatacji to instalacje, w których następuje spalanie paliw stałych w rozumieniu art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku Prawo energetyczne (tekst jednolity Dz. U. z 2017 roku, poz. 220 z późn. zm.), w szczególności kocioł, kominek i piec, jeżeli:

1. **dostarczają ciepło do systemu centralnego ogrzewania** lub
2. **wydzielają ciepło** lub
3. **wydzielają ciepło i przenoszą je do innego nośnika.**

§ 3.

Podmiotami, dla których wprowadza się ograniczenia i zakazy są podmioty eksploatujące instalacje wskazane w § 2.

§ 4.

W przypadku instalacji, o których mowa w § 2 pkt 1, dopuszcza się wyłącznie eksploatację instalacji, które spełniają minimum standard emisyjny zgodny z **5 klasą** pod względem granicznych wartości emisji zanieczyszczeń normy PN-EN 303-5:2012, co potwierdza się zaświadczeniem wydanym przez jednostkę posiadającą w tym zakresie akredytację Polskiego Centrum Akredytacji lub innej jednostki akredytującej w Europie, będącej sygnatariuszem wielostronnego porozumienia o wzajemnym uznawaniu akredytacji EA (European co-operation for Accreditation).

§ 5.+

W przypadku instalacji, o których mowa w § 2 pkt 2 i pkt 3, dopuszcza się wyłącznie eksploatację instalacji, które spełniają minimalne poziomy sezonowej efektywności energetycznej i normy emisji zanieczyszczeń dla sezonowego ogrzewania pomieszczeń określone w punkcie 1 i 2 załącznika II do Rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1185 z dnia 24 kwietnia 2015 roku w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe. Podmiot eksploatujący instalację jest zobowiązany do wykazania spełniania wymagań określonych w niniejszym zapisie poprzez przedstawienie

instrukcji dla instalatorów i użytkowników, o której mowa w punkcie 3 lit. a załącznika II w/w rozporządzenia.

§ 6.

W instalacjach wskazanych w § 2 zakazuje się stosowania:

1. węgla brunatnego oraz paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem tego węgla,
2. mułów i flotokonzentratów węglowych oraz mieszanek produkowanych z ich wykorzystaniem,
3. paliw, w których udział masowy węgla kamiennego o uziarnieniu poniżej 3 mm wynosi więcej niż 15 %,
4. biomasy stałej, której wilgotność w stanie roboczym przekracza 20 %.

§ 7.

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Śląskiego.

§ 8.

1. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.
2. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 września 2017 roku z następującymi wyjątkami:
 1. wymagania wskazane w § 4 (patrz. §2 pkt.1) dla instalacji, których eksploatacja rozpoczęła się przed 1 września 2017 roku będą obowiązywać:
 - a. od 1 stycznia 2022 roku w przypadku instalacji eksploatowanych w okresie powyżej 10 lat od daty ich produkcji lub nieposiadających tabliczki znamionowej,
 - b. od 1 stycznia 2024 roku w przypadku instalacji eksploatowanych w okresie od 5 do 10 lat od daty ich produkcji,
 - c. od 1 stycznia 2026 roku w przypadku instalacji eksploatowanych w okresie poniżej 5 lat od daty ich produkcji,
 - d. od 1 stycznia 2028 roku w przypadku instalacji spełniających wymagania w zakresie emisji zanieczyszczeń określonych dla klasy 3 lub klasy 4 według normy PN-EN 303-5:2012,
 2. wymagania wskazane w § 5 (patrz. §2 pkt.2,3) dla instalacji, których eksploatacja rozpoczęła się przed 1 września 2017 roku, będą obowiązywać od 1 stycznia 2023 roku, chyba że instalacje te będą:
 - a. osiągać sprawność cieplną na poziomie co najmniej 80 % lub
 - b. zostaną wyposażone w urządzenie zapewniające redukcję emisji pyłu do wartości określonych w punkcie 2 lit. a załącznika II do Rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1185 z dnia 24 kwietnia 2015 roku w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe.

Przewodniczący Sejmiku
Województwa Śląskiego
Stanisław Gmitruk

2. W skrócie.

Z uchwały wynika, że 31 grudnia 2021 roku powinien być ostatnim dniem funkcjonowania systemów grzewczych starszych niż 10 lat, które wykorzystują paliwa stałe, w których źródło ciepła zlokalizowane poza lokalem dostarcza ciepło do lokalu. Zaś 31 grudnia 2022 roku powinien być ostatnim dniem funkcjonowania systemów grzewczych starszych niż 10 lat, które wykorzystują do wytworzenia ciepła paliwa stałe. Piece, kominki, etażowe ogrzewania itp.

Dotychczasowe działania Miasta.

3. W **2017** roku zmieniono system ogrzewania w 50 lokalach i zmodernizowano w 26 w ramach RPO dla Województwa Śląskiego oraz w 13 lokalach partycypując w kosztach lokatora.
4. W **2018** roku zmieniono system ogrzewania w 63 lokalach w ramach RPO dla Województwa Śląskiego, w 7 ze środków Miasta oraz w 7 lokalach partycypując w kosztach lokatora.
5. W listopadzie **2019** roku na polecenie Prezydenta Miasta zestawiono potrzeby w zakresie zmiany systemu ogrzewania w zasobie mieszkaniowym Miasta Racibórz. Sporządzono szacunkowy plan zmiany systemów grzewczych na lata 2020 - 2030. Następnie skorygowano go o uwagi Komisji „Czyste Powietrze” i zmieniono terminarz na lata 2020-2025.
6. Z roboczego opracowania wynikało, że konieczność zmiany systemu grzewczego dotyczy: **1189** lokali *(bez 67 lokali w budynkach proponowanych do wyłączenia z eksploatacji. Koszty realizacji oszacowano na **82.288.000 zł**)*
7. Do dziś zmiany dokonano poprzez:
 - a) Pełną termomodernizację budynków wraz ze zmianą systemu ogrzewania (100 lokali)
 - b) Pełną termomodernizację budynków z modernizacją ogrzewania (12 lokali)
 - c) Zmianę systemu ogrzewania w wybranych lokalach (92 lokali)
 - finansowaną w całości przez Miasto,
 - współfinansowaną przez Miasto,
 - finansowaną w całości przez najemców.
 - d) Sprzedaż lokali z ogrzewaniem piecowym
 - e) Wyłączenie z eksploatacji budynków z ogrzewaniem węglowym.
8. **Obecnie** problem w zasobie mieszkaniowym dotyczy: **867** lokali *(bez 64 lokali w budynkach proponowanych do wyłączenia z eksploatacji)*
w tym:
 - 420 –lokali we wspólnotach mieszkaniowych
 - 411 –lokali w budynkach należących w 100% do Miasta
 - 36 – lokali w budynkach pozostających w samoistnym posiadaniu *Miasta*
9. Dane mogą nieznacznie się różnić od faktycznych z uwagi np. na przypadki samowoli lokatorskiej. Konieczna jest inwentaryzacja ogrzewania w zasobie. Taka jest planowana w tym półroczu. MZB jest zobowiązane złożyć deklaracje w tej sprawie dla każdego budynków do 1 lipca 2022 roku. Niestety covid stanowi spore utrudnienie.
10. Zdecydowana większość przypadków to piece kaflowe. W kilkudziesięciu przypadkach to ogrzewanie etażowe węglowe.

11. W kilkunastu przypadkach to ogrzewanie etażowe z kotłem poza lokalem. Właśnie te nie powinny funkcjonować od 1 stycznia 2022 roku. Wykazano w poniższej tabeli.

Kotły węglowe poza lokalem w zasobie mieszkaniowym Miasta

LP	ULICA	NR DOM	KL	TYP	wł	pow	system	UWAGI
1	Królewska	22	22	m	wg	87,83	węglowe (kotłownia)	Zmiana 2022. zlecono projekt
2	Rybnicka	15	15	m	wg	67,97	węglowe (kotłownia)	Zmiana 2022. zlecono projekt
3	Rzemieślnicza	12	12	m	wg	97,74	węglowe (kotłownia)	Planowane podłączenie do PEC.
4	Ogrodowa	33	33	m	WM	108,20	węglowe (kotłownia)	Zmiana 2022. zlecono projekt
5	Chorzowska	2	2	s	wg	49,35	węglowe (kotłownia)	Celowe podłączenie do PEC. Wymagana przebudowa całego budynku
6	Chorzowska	2	2	s		63,61	węglowe (kotłownia)	
7	Mysłowicka	3	3	s	wg	51,20	węglowe (kotłownia)	Celowe podłączenie do PEC. Wymagana przebudowa całego budynku
8	Głębczycka	24	24	U	wg	85,60	węglowe (kotłownia)	Montaż 2016. Zmiana po stronie najemcy
9	Kozielska	28	28	m	wg	67,18	węglowe (kotłownia)	brak własności
10	Odrodzenia	25	25	m	wg	79,55	węglowe (kotłownia)	Brak gazu. Proponowane wykwaterowania?
11	Przejazdowa	12	12	m	sp	64,64	węglowe (kotłownia)	brak własności
12	Rybnicka	21	21	m	sp	78,46	węglowe (kotłownia)	brak własności
13	Stalmacha	1	1	U	wg	63,70	węglowe (kotłownia)	wykonany gaz przez najemcę, wniosek o wykup
14	Toruńska	32	32	m	wg	66,00	węglowe (kotłownia)	zadłużenie czynszowe 55 tys. proponowana sprzedaż
15	Toruńska	32	32	m		66,09	węglowe (kotłownia)	zadłużenie czynszowe 55 tys. proponowana sprzedaż
16	Marii Skłodowskiej	4-10	6	m	WM	67,93	węglowe (kotłownia)	2014 kocioł. Czas 2 lata

12. Pierwsze cztery pozycje z tabeli będą wykonane w 2022 roku. Pozostałe w ramach działań kompleksowych lub po uzyskaniu własności.

13. Miasto posiada dokumentację techniczną termomodernizacji wraz z zmianą systemu ogrzewania i pozwoleniami na budowę dla 15 budynków (93 lokali). Jeden (91) będzie realizowany w 2022 roku.

14. W 2022 roku oprócz budynku przy ul. Katowickiej planowana jest zmiana systemu ogrzewania w ok. 40 lokalach Miasta.

15. Problemy, na które napotykamy to:

- ✓ brak sieci c.o. w częściach *Miasta*,
- ✓ brak sieci gazowych,
- ✓ odmowa PGNiG podłączenia do sieci,
- ✓ zwiększony zakres modernizacji
 - - o wykonanie łazienek (336),
 - - remonty klatek schodowych i instalacji
 - - do przebudowy całego budynku włącznie,
- ✓ brak środków finansowych,
- ✓ konieczność prowadzenia robót w zasiedlonych lokalach,
- ✓ konieczność przekwaterowań,
- ✓ mała ilość wykonawców,
- ✓ pojedyncze kotłownie w budynkach, które docelowo w całości powinny być przyłączane do sieci c.o.,
- ✓ brak własności nieruchomości,
- ✓ niewydolność finansowa najemców.

16. Szacowane koszty realizacji tylko zmiany systemów ogrzewania to:

37 tys. zł * 874 = **32 338 000 zł.**

Biorąc jednak pod uwagę wykonanie łazienek i termomodernizacji a czasami przebudowę całych budynków to koszty szacuje się na ok. **84 000 000 zł.**
(w tym 36 lokali w samoistnym posiadaniu razy 96 000 = 3,5 mln zł.)

Inne dane dot. zasobu mieszkaniowego Miasta Racibórz

17. Ilość lokali w zasobie mieszkaniowym: **2549**

w tym: lokale z najmem socjalnym - 409
Pomieszczenia tymczasowe 15

18. Lokale bez łazienek: **336**

Zbrowienie w łazienki: 2019 rok – 29 lokali, 2020 rok - 7 lokali, 2021 rok – 21 lokali.

19. Odsetek osób z zaległościami czynszowymi powyżej 3 miesięcy.

Lokale mieszkalne: Na 2295 - 336 lokali zadłużonych na wartość 4,3 mln. zł. tj. **14,64%.**

Lokale użytkowe: Na 290 – 20 lokali zadłużonych tj. **6,9%.**

20. Ilość niewykonanych wyroków eksmisyjnych **101.** W tym

z prawem do lokalu – 38
bez prawa do lokalu - 63

Opracował:

Andrzej Migus
MZB Racibórz